

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Datum 18 april 2017
Betreft Advies SodM over seismiciteit Groningenveld

Geachte Voorzitter,

Vorig jaar heeft het kabinet de gaswinning uit het Groningenveld gemaximeerd op 24 miljard m³ per jaar, met ruimte voor meer winning wanneer het kouder is dan gemiddeld. Jaarlijks wordt op 1 oktober bekeken of er nieuwe inzichten zijn die leiden tot heroverweging van dit besluit (het ijkmoment). Ook zijn in het instemmingsbesluit met het winningsplan grenswaarden ten aanzien van de seismiciteit vastgesteld om tijdig te kunnen anticiperen op trends in het aardbevingsgebied. De seismiciteit in het Groningenveld wordt daartoe nauwlettend in de gaten gehouden.

Op 13 april 2017 ontving ik tussentijds een advies van Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) over de ontwikkeling van de seismiciteit en de mogelijkheden tot beheersing daarvan. In deze brief geef ik aan welke maatregelen ik neem naar aanleiding van dit advies om de veiligheid van de inwoners van Groningen te borgen.

Het aantal aardbevingen met een sterkte van meer dan 1 op de schaal van Richter is sinds 2013 meer dan gehalveerd, namelijk van 77 in 2013 naar 36 in 2016. Behalve het aantal is ook de sterkte van de aardbevingen afgenomen. Echter, sinds oktober 2016 is in het gebied rond Loppersum het aantal bevingen weer toegenomen. Daardoor is in dit gebied de aardbevingsdichtheid – het aantal aardbevingen per km² per jaar – gestegen van 0,12 naar 0,22. Dit komt dicht bij de grenswaarde van 0,25 die is opgenomen in een voorschrift van het instemmingsbesluit.

Na de constatering van de toegenomen seismiciteit rond Loppersum heeft SodM NAM hierover een rapport laten opstellen en dat vervolgens beoordeeld. Bovendien heeft SodM het CBS een analyse laten verrichten van de snelheid van de drukafname in het Groningenveld en van de aardbevingsdichtheid in het gebied.

Op grond van zijn bevindingen komt SodM tot een tweeledig advies. Het eerste deel van het advies ziet op de huidige situatie, waarin (in het gebied rond Loppersum) de grenswaarde van de aardbevingsdichtheid niet is overschreden. Het tweede deel ziet op een situatie in de toekomst waarin de grenswaarde wel wordt overschreden.

Bureau Bestuursraad

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres

Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ez

Ons kenmerk

BBR / 17059208

Bijlage(n)

1

Het advies voor de huidige situatie, waarin de grenswaarde niet is overschreden, houdt op hoofdlijnen in:

- Houd het huidige productieplafond van 24 miljard m³ per jaar vast.
- Vermijd fluctuaties in de gaswinning zo veel mogelijk teneinde wisselingen in de snelheid van drukafname zo veel mogelijk te voorkomen. Dit betreft ook regionale fluctuaties.
- Schep duidelijkheid in de regierollen bij de partijen die verantwoordelijk zijn voor de capaciteitszekerheid van het Groningenveld.
- Onderzoek of capaciteitszekerheidsprotocollen geoptimaliseerd kunnen worden.
- Onderzoek voor alle clusters en clusteroperaties of de productie verder geoptimaliseerd kan worden teneinde fluctuaties te vermijden of zo gering mogelijk te houden.
- Onderzoek of de productie in de kritische delen van het gasveld verder kan worden beperkt.

Mocht de grenswaarde van 0,25 bevingen per km² per jaar in de toekomst wel worden overschreden, dan adviseert SodM:

- Verlaag de productie vanaf het huidige niveau van 24 miljard m³ per jaar, zo nodig in stappen, met een eerste reductiestap van 10 procent.
- Vermijd seizoensfluctuaties bij dit verlaagde productieniveau.
- Draag zorg voor permanente monitoring van de seismiciteit.

Ik wil gegeven het advies van SodM en de overwegingen die daaraan ten grondslag liggen het ijkmoment van 1 oktober niet afwachten. Gelet op de toename van het aantal aardbevingen in het gebied rond Loppersum en het naderen van de grenswaarde aldaar, zet ik de voorbereiding in gang om het productieplafond voor de gaswinning in Groningen ingaande het eerstvolgende gasjaar – dat gaat lopen vanaf 1 oktober 2017 – met 10 procent te verlagen.

Conform het advies van SodM zal ik in samenwerking met NAM en GTS bezien hoe de productie in Loppersum, die plaatsvindt omwille van de capaciteitsmatige leveringszekerheid, nader kan worden beperkt. Ook aan de overige aanbevelingen in het advies van SodM zal ik uitvoering geven. Het advies heb ik bij deze brief gevoegd.

(w.g.)
H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken